

שימוש במשאבי קשב בתהליכי אחזור מידע אישי - ניווט לעומת חיפוש

/ משכית טנא-רובינשטיין

תקציר

מחקר זה בוחן האם קיים הבדל בין משאבי הקשב הנדרשים בתהליך החיפוש לבין אלו הנדרשים בתהליך הניווט. הבדל כזה יכול להסביר מדוע משתמשים מעדיפים את שיטת הניווט על מנת לאחזר את קבצייהם האישיים, כפי שנמצא במחקרים שונים (Blanc, 1995; Barreau & Nardi, 2007; Brude & Scapin, 2007; Boardman & Sasse, 2004; Capra & Pérez-Quiñones, 2005; Teevan, Alvarado, Ackerman & Karger, 2004).

המחקר מנסה לבחון גם איזו שיטת אחזור קלה ויעילה יותר, החיפוש או הניווט, והאם נתונים אישיים כמו גיל ומגדר משפיעים על יכולת אחזור מידע אישי. על מנת לבחון את הדרישות הקוגניטיביות של תהליכי האחזור, תוכנן ניסוי על פי פרדיגמת המטלה הכפולה. כל משתתף התבקש לבצע מטלת זכרון במקביל למטלת האחזור. נמדדה מידת ההצלחה בביצוע כל אחת מהמטלות בנפרד וביחד, ונבחנה השפעת הגיל והמגדר על ביצוע המטלות החופפות.

בהתאם להשערת המחקר, שיטת הניווט התגלתה כדורשת פחות משאבים קוגניטיביים מאשר חיפוש וכיעילה, מהירה וקלה יותר ממנו (במסגרת הניסוי). ממצאים אלו יכולים בהחלט להסביר מדוע הניווט מועדף על החיפוש.

כמו כן, נמצאו קשרים מובהקים בין גיל ומגדר לבין יכולת אחזור ויכולת ביצוע מספר מטלות במקביל. ככל שהגיל עלה, זמן האחזור גדל ומספר המילים הצטמצם; נשים זכרו בממוצע יותר מילים מגברים.

מחקר זה יכול להאיר על המאפיינים של אחזור מידע אישי ועל הבדלים בהתנהגות המידע בין משתמשים שונים. להבנה זו יכולות להיות השלכות מעשיות, כמו תכנון של כלי אחזור המותאמות יותר לצרכי המשתמשים.

מספר מערכת: 1217583

מספר מיון: 025.524 טנא.שמ תשע"א